

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра правознавства

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Судова медицина та психіатрія»
на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	магістр

ПБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Павленко Антон Валерійович
ст. викладач
старший викладач кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-067-530-54-93
Електронна адреса	avpavlenko93@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/cont.htm он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-19.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Оволодіння студентами навичками практичної роботи з обвинувачуваними, осудженими, свідками, потерпілими та їх законними представниками; формування вмінь взаємодії з фахівцями бюро судово-медичної та судово-психіатричної експертизи.
Тривалість	4 кредитів ЄКТС/120 годин (лекції – 22 год., практичні заняття – 26 год., самостійна робота – 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Засобами діагностики успішності навчання студентів з дисципліни «Судова медицина та психіатрія» є усне опитування та обговорення теоретичних питань на семінарських та лекційних заняттях, пакети тестових завдань, ситуаційні завдання (кейси) з дисципліни, пакети завдань для модульних контрольних робіт, пакет завдань для комплексної контрольної роботи з дисципліни. Підсумковий контроль: ПМК (залік).
Базові знання	Наявність базових знань про сучасні можливості судової медицини та психіатрії як науки і вмиле використання на практиці результатів судово-медичних досліджень.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	аналізувати психічний стан підозрюваних, обвинувачуваних, свідків та потерпілих;	Знати: загальні характеристики об'єкту, предмету та методів судово-медичної та судово-психіатричної експертизи
2.	приймати рішення щодо призначення судово-медичної та судово-психіатричної експертизи;	
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
3.	формулювати завдання перед судово-медичною та судово-психіатричною експертизою;	зміст та основні критерії неосудності, недієздатності та суспільної небезпеки;
4.	формулювати завдання перед судово-медичною та судово-психіатричною експертизою;	структуру та загальні діагностичні характеристики психіатричної симптоматології та синдромології

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Судова медицина.		
Тема 1. Предмет та завдання судової медицини. Правові, процесуальні та організаційні основи судово-медичної експертизи	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	1. Дайте відповідь на запитання: За якої умови лікар будь-якого фаху зобов'язаний провести судово-медичний розтин? Яке основне завдання судово-медичного дослідження трупа особи, яка померла раптово? 2. Скласти термінологічний словник до теми.
Тема 2. Смерть та трупні зміни. Огляд трупа на місці його виявлення. Судово-медичне дослідження трупа	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	1. Дайте відповідь на запитання: До якої категорії смерті відноситься нагла смерть? Родичі гр. К., 70 років, яка тривалий час хворіла, і померла, звернулись до лікаря дільничої лікарні за лікарським свідоцтвом про смерть. Під час огляду трупа лікар встановив у померлої декілька синяків півмісячної форми на бокових поверхнях шиї. Родичі не змогли пояснити походження цих ушкоджень. Яка повинна бути тактика лікаря? 2. Скласти термінологічний словник до теми.
Тема 3. Судово-медична травматологія (ушкодження тупими та гострими предметами). Вогнепальні ушкодження.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	1. Дайте відповідь на запитання: В куцах лісопаркової зони було виявлено труп невідомого громадянина без ознак насильної смерті. Для огляду місця події виїхала слідча бригада у складі слідчого і криміналістів. До складу бригади був залучений також лікар-хірург районної лікарні, який в подальшому провів судово-медичне дослідження трупа. В якій якості цей лікар виконував дослідження? 2. Скласти термінологічний словник до теми.
Тема 4. Механічна асфіксія. Судово-медична токсикологія	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	1. Дайте відповідь на запитання: Гр. П. 24 років був знайдений мертвим на узбіччі автодороги. Хто повинен призначити експертизу для встановлення причини смерті? 2. Скласти термінологічний словник до теми.
Тема 5. Судово-медична експертиза живих осіб	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	1. Дайте відповідь на запитання: Який відділ передбачений в структурі бюро судово-медичної експертизи? 2. Скласти термінологічний словник до теми.
Тема 6. Судово-медична експертиза речових доказів з об'єктами біологічного походження.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	1. Дайте відповідь на запитання: Гр. В. 34 років звернувся з направленням правоохоронних органів для проведення обстеження в бюро судово – медичної експертизи у зв'язку з нанесеним йому пораненням вогнепальною зброєю. В якому з підрозділів бюро повинно проводитись судово – медичне обстеження? 2. Скласти термінологічний словник до теми.
Тема 7. Ушкодження від дії крайніх температур. Електротравма. Ушкодження від дії барометричного тиску та іонізуючого випромінювання.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	1. Дайте відповідь на запитання: Які Ви знаєте роди ненасильної смерті? Вкажіть, який документ складає лікар після проведення судово-медичного розтину? 2. Скласти термінологічний словник до теми.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 2. Особливості кримінально-процесуального доказування в кримінальному провадженні		
Тема 8. Предмет та завдання судової психіатрії. Правові, процесуальні та організаційні основи судово-психіатричної експертизи.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	1. <i>Дайте відповідь на запитання:</i> В якості кого виступає лікар будь-якої спеціальності, який залучений для проведення судово-медичної експертизи з процесуальної точки? 2. <i>Скласти термінологічний словник до теми.</i>
Тема 9. Основні симптоми та синдроми психічних захворювань. Значення цих розладів для судово-психіатричної експертизи.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування. Поточна модульна робота (тестування)	1. <i>Дайте відповідь на запитання:</i> Хто такий експерт? 2. <i>Скласти термінологічний словник до теми.</i>
Тема 10. Шизофренія. Біполярний афективний розлад.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	1. <i>Дайте відповідь на запитання:</i> За рахунок процесу випаровування вологи з поверхні трупа його температура через 24-36 год. у звичайних умовах його перебування завжди стає нижчою від температури навколишнього середовища. На скільки градусів? 2. <i>Скласти термінологічний словник до теми.</i>
Тема 11. Епілепсія. Розлади особистості (психопатії).	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	1. <i>Дайте відповідь на запитання:</i> Як називається стан, при якому після зупинки дихання і серцебиття можливе відновлення життєвих функцій організму? 2. <i>Скласти термінологічний словник до теми.</i>
Тема 12. Алкоголізм та наркоманія.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	1. <i>Дайте відповідь на запитання:</i> Під час кримінального провадження за підозрою Марченка у вчиненні злочину передбаченого ч. 4 ст. 296 КК України було проведено психіатричну експертизу відповідно до висновків якої Марченко є неосудним. Отримавши висновок експерта слідчий виніс постанову про визнання всіх доказів отриманих за участю Марченка недопустимими. Оцініть правомірність дій слідчого. Який порядок визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні? 2. <i>Скласти термінологічний словник до теми.</i>
Тема 13. Травматичні ураження головного мозку. Енцефаліти.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	1. <i>Дайте відповідь на запитання:</i> Який ступінь тяжкості закритої травми черепа при наявності забитої рани голови, що супроводжувалась короткочасною втратою свідомості, нудотою, блювотою при відсутності вираженої неврологічної симптоматики? 2. <i>Скласти термінологічний словник до теми.</i>
Тема 14. Вроджене (олігофренія) та набуте (деменція) недоумство. Етіологія, ступені, клінічні прояви. Судово-психіатрична оцінка.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування Поточна модульна робота (тестування). ПМК (залік)	1. <i>Дайте відповідь на запитання:</i> Біля сільського бару неповнолітній С., 16 років, отримав удар металевим предметом у живіт. Викликаний лікар “швидкої допомоги” знайшов в епігастральній ділянці потерпілого рану щілиноподібної форми розмірами 3,0x0,5 см, з рівними краями, прямовисними стінками, нижній кінець цієї рани був гострим, верхній - “М”-подібний (з двома надривами). Яким предметом нанесено ушкодження? 2. <i>Скласти термінологічний словник до теми.</i>
Тема 15. Реактивні	Відвідування занять;	1. <i>Дайте відповідь на запитання:</i>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Стани. Симуляція психічних захворювань, Особливості судово-психіатричної експертизи неповнолітніх.	обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	Як називаються тяжкі розлади психіки, при яких наявні окремо чи в поєднанні порушення свідомості (порушення орієнтування у власній особі та в навколишньому), галюцинації, маячня, неадекватність емоцій і поведінки з відсутністю критики; хворі з такими розладами є небезпечними для себе та навколишніх, тому потребують особливого нагляду і лікування. 2. Скласти термінологічний словник до теми.

Інформаційні джерела

1. Найда А.І. Судова медицина: [комплексний навч. посіб.] / А.І. Найда, О.Р. Малик; за ред. В.Т. Нора. – К. : Атіка, 2012. – 272 с.
2. Нетудихатка О. Ю. Судова медицина: навчальний посібник для студентів вищих юридичних навчальних закладів / О. Ю. Нетудихатка, О. О. Мавед; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національний університет "Одеська юридична академія". – Х. : БУРУН і К, 2012. – 240 с.
3. Психіатрія і наркологія: підручник / В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та ін.; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : ВСВ "Медицина", 2015. – 512 с.
4. Судова медицина та судова психіатрія: підручник / Г. А. Білецька. – Х. : Право, 2018. – 376 с.
5. Судова медицина та судово-медичні експертизи: навч. посібник / І. М. Григус, В. О. Самороков, В. І. Цимбалюк, О. В. Цимбалюк. – Львів: Новий світ-2000, 2018. – 208 с.
6. Судова медицина: підручник / за заг. ред. О. І. Герасименка. – 3-тє вид., перероб. та допов. – К. : КНТ, 2016. – 630 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point).
- Презентації Microsoft PowerPoint з тем курсу;
- Кримінально-процесуальне доказування: Дистанційний курс з дисципліни для студентів напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» / спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2592>
- Бази нормативних документів (Ліга:Закон, НАУ; online-системи, у т.ч. «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>).
- пакети тестів до тем навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання, розміщені в системі Opentest.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття (бази нормативних документів, судова практика).
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, з використанням он-лайн платформи (Moodle) для організації самостійної роботи здобувача за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Семестр 1 (Модулі 1-2): відвідування занять (не більше 10 балів – за наявності конспектів семінарських занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (30 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (загалом – 20 балів); дві поточні модульні роботи (тестування) (загалом – 40 балів)	60

Залік (тест – 40 балів; відповідь на 4 питання екзаменаційного білета – 60 балів)	100
Разом	Семестр 2 + Залік ----- 2

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни